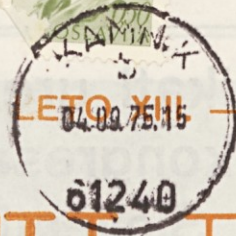

KAMNIŠKI TEKSTILEC

KAMNIK

Št. 5-6

.25 8. 1975

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE SVILANIT KAMNIK — TOZD FROTIR IN TOZD SVILA

Kako smo poslovali v prvem polletju

Za nami je prvo polletje in že lahko ugotovljamo kako smo izpolnili cilje, ki smo si jih zadali s planom za to obdobje. Kljub temu, da je splošna gospodarska situacija v domovini in v svetu slabša, kot je bila v istem obdobju lanskega leta, smo dosegli primerne rezultate poslovanja. Na posameznih področjih poslovanja so rezultati naslednji:

Prodaja:

Frotir izdelkov smo na domačem trgu prodali za 76,66 milijona din, kar je 99 % plana za to obdobje in za 22 % več kot v istem času lani. V izvozu smo prodali frotirja za 17,95 milijona din, to pa je za 14 % več kot smo planirali in za 42 % več kot lani. Skupaj je prodaja frotirja presežena za 1 %, oz. 25 % več kot lani.

V prodaji svile smo dosegli realizacijo v višini 13,47 milijona din ali 11 % več kot znaša pln, oz. enako kot v istem obdobju lani.

Ti podatki kažejo na nedvomen uspeh na področju prodaje, saj moramo upoštevati, da se že več kot eno leto nahajamo v situaciji, ko je ponudba na tržišču večja, kot je povpraševanje. Vzrokov za to je več, najpomembnejši pa je prav gotovo ta, da se je kupna moč prebivalstva zmanjšala. Nadalje so se potrošniki usmerili v nakup trajnejših dobrin, zaradi novih zakonskih predpisov, ki imajo za cilj izboljšanje likvidnosti, so se nakupi pri grosistih zmanjšali in končno, tudi izredno velik uvoz cenenege frotirja je vplival na slabšo prodajo naših izdelkov.

Dohodek in skladi:

TOZD Frotir je v prvem polletju ustvarila 22,883 milijonov din dohodka, kar je za 30 % več kot je dinamika plana in 7,049 milijonov din skladov ali za 52 % več od plana.

TOZD Svila je ustvarila 3,42 milijonov din dohodka ali 80 % več od dinamike plana in 0,985 milijonov din skladov ali 153 % več od plana.

Skupno je ustvarjenih 8,034 milijonov din skladov.

Gornji rezultati bi bili boljši, če bi naši kupci v roku plačeva-

li račune. Po novih predpisih, ki veljajo od junija letos, moramo namreč terjatve nad 45 dni evidenčno odpisati v breme ustvarjenega dohodka. Ker je bilo teh odpisov precej, se je tudi uspeh zmanjšal.

Likvidnost:

Skupna angažirana sredstva so za 21 % večja kot je predvideno s planom. Glavne prekoračitve gredo na račun terjatev, ki znašajo po stanju 30. 6. 36,192 milijonov din (25 % nad planom), polizdelkov (37 % nad planom) in zalog gotovih izdelkov, ki znašajo 15,915 milijona din (49 % nad planom).

Skupno imamo angažiranih sredstev 82,753 milijona din ali 21 % več kot smo predvidevali s planom. Razveseljivo pa je, da se je stanje napram prejšnjemu mesecu izboljšalo, saj so se angažirana sredstva zmanjšala za cca 3 milijone din.

Stanje likvidnosti po TOZD je sledeče:

TOZD FROTIR ima za 22 % več angažiranih sredstev, kot je določeno s planom likvidnosti, TOZD SVILA pa za 15 % več. Našim dobaviteljem dolgujemo cca 7 milijonov din, kar je sorazmerno ugodno, saj, če upoštevamo, da nam kupci dolgujejo preko 36 milijonov din, je to odnos 1:5, oz. drugače povedano — 5 krat več nam dolgujejo drugi, kot pa smo mi dolžni.

Produktivnost:

Statistika izraža produktivnost v sledečih kazalcih: ustvarjeni dohodek na zaposlenega in družbeni proizvod na zaposlenega (družbeni proizvod je dohodek + amortizacija). Za delov-

no organizacijo znaša dohodek na zaposlenega 40,963 din in je enak lanskemu, družbeni proizvod na zaposlenega pa je 48,898 din in ze za 3 % večji kot lani.

Po TOZD pa je sledeče:

	TOZD Frotir	Indeks 75/74	TOZD Svila	Indeks 75/74
Število zaposlenih v letu 1974 na osnovi vkalkuliranih ur	553		64	
Družbeni proizvod na zaposlenega 1974	45.499		73.166	
Dohodek na zaposlenega 1974	39.200		66.625	
Štev. zaposl. v letu 1975	564	102	66	103
Dohodek na zaposl. v l. 1975	41.492	106	43.971	66
Družbeni proizvod na zaposl. v letu 1975	49.549	109	51.871	71

Vsi navedeni podatki se nanašajo obdobje januar — junij.

Osebnih dohodki:

Povprečni osebni dohodek v obdobju januar — junij znaša 3.043.— din, pri čemer so vključena vsa izplačila in je za 20 % višji, kot je bil v istem obdobju lani.

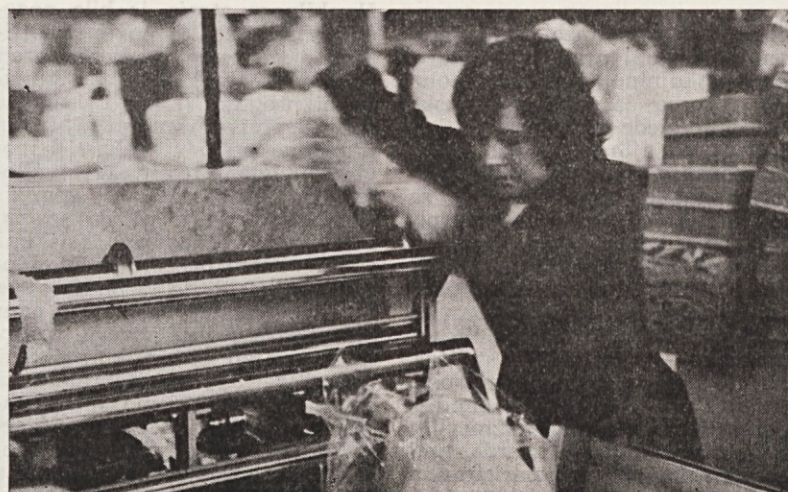
Na razpolago so nam podatki o povprečnih OD za obdobje januar — april 1975 v gospodarstvu Slovenije in tekstilni indu-

striji Slovenije. Po teh podatkih je naš povprečni OD v tem obdobju za 12 % nižji, kot je v gospodarstvu SRS in za 6 % višji, kot v tekstilni industriji SRS.

Upoštevajoč sorazmerno ugodno poslovanje v letošnjem letu in višino sredstev za OD, ki smo jo predvideli z letnim planom, bodo organi upravljanja v kratkem sklepali o povišanju OD.

Glede na navedene podatke, lahko zaključimo, da smo kljub izredno težkim razmeram uspešno zaključili poslovanje prvega polletja. Ta ugotovitev nas ne sme uspavati, temveč nam lahko da le novih moči, da poiščemo še vse neizkoriščene notranje rezerve ter tako uspešno nadaljujemo našo začrtano pot.

S. R.

Tkanje je zahtevno in odgovorno delo

Dopisujte

v naše

glasilo

Kako sindikati uresničujejo sklepe 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije

S sprejetjem nove ustave so tudi sindikalne organizacije dobile večji pomen, obenem pa tudi večje dolžnosti. Prav je, da po skoraj dveletnem delu novih osnovnih organizacij v Svilanitu pregledamo, kako je nova organiziranost v praksi zaživela oz. kako se uresničujejo sklepi 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije. Osnovni pogoji za delovanje sindikalni organizacij so dani. Ustanovljene so tri osnovne organizacije in neposredno izvoljeni odbori teh organizacij. Sklenjenje bil sporazum o ustanovitvi Konference in imenovanju Predsedstva konference. Sprejeti so bili programi dela vseh osnovnih organizacij za leto 1974-75. Čeprav vse te »formalnosti« dajo videz, da so v resnici opravljene vse naloge in da je organiziranost sindikata v Svilanitu takšna kot mora biti, pa ni tako.

In kaj vse nam še manjka?

1. Vse kaže, da odbori osnovnih organizacij menijo, da so z imenovanjem predsedstva konference in izvolitvijo predsednika in tajnika opravili vse, zdaj naj pa predsedstvo konference postane nosilec vsega dela. To prakso bo treba čim prej prekiniti. Nosilec dejavnosti sindikata je Osnovna organizacija in odbor osnovne organizacije. Naloge predsedstva konference smo določili s sporazumom:

- a) da vsklajuje delo osnovnih organizacij,
- b) da vodi blagajniško poslovanje (samo poslovanje, ne razpolaga pa s sredstvi — ta so last osnovnih organizacij),
- c) organizira dogovorjene skupne akcije: te so trenutno: Dan žena, izleti, tovarniški praz-

nik, Dedek Mraz, rekreacija in pomoč delavcem.

2. Člani odborov osnovnih organizacij so neposredno izvoljeni predstavniki, vendar pa niso to pravi poverjeniki sindikalnih skupin, ker sindikalne skupine še niso formirane. Ta naloga nas še čaka. Verjetno bo za naše razmere najbolj primerno, da povsod zaživijo delovne skupine, ki bi obenem postale tudi sindikalne. V teh skupinah izvoljeni poverjeniki pa bodo sestavljali nove sindikalne odbore. Na tak način bodo dani pogoji, da delovna skupina ne bo le močna osnovna samoupravna enota, ampak tudi enota sindikalnega gibanja.

3. Tudi razni vodilni in samoupravni organi bodo morali začeti upoštevati nove organizacije sindikatov in se obratovati na osnovne organizacije in ne na Predsedstvo konference.

4. Predstavniki osnovnih organizacij še niso postali dovolj aktivni v občinskem merilu, kjer je ustanovljen Občinski odbor sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije, (Svilaniti, Utok, Tekstilni inštitut.)

5. Čeprav je v Svilanitu skoraj polovica vseh delavcev mladincev, niti v eni osnovni organizaciji ne deluje aktiv mladih delavcev, to obliko delovanja smo na žalost prezrli.

Iz vsega opisanega je torej razvidno, da smo se naloge lotili, jih precej tu opravili, vendar pa nova organiziranost, ki je bila sprejeta na 8. kongresu ZSS v Svilanitu še ni v celoti zaživela.

E. G.

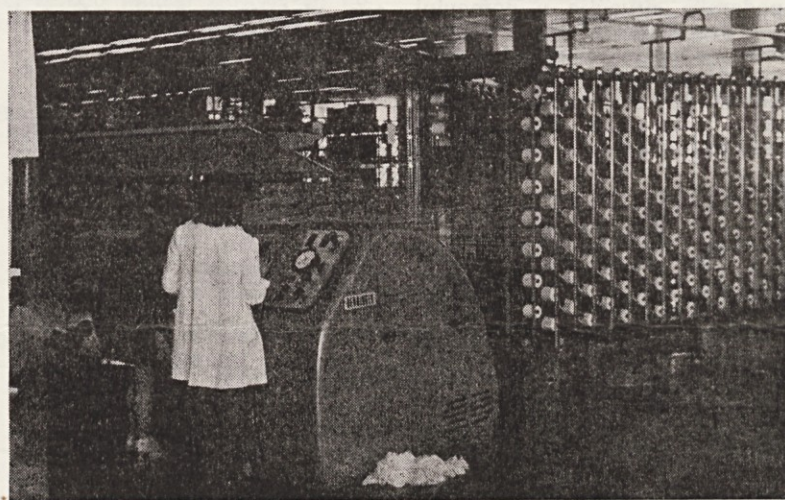
sprejela predloga, da bi se priznalo delavkam v tekstilni industriji zavolna doba s povečanjem. Slovenski sindikati so se pogovarjali s sindikati drugih republik in pokrajin. Dali so pobudo, da se prouči možnost za beneficiranje določenih delovnih mest v jugoslovanski tekstilni industriji. Posebna komisija, ki je bila ustanovljena po dogovoru z Gospodarsko zbornico Slovenije proučuje možnost za uresničitev te pobude. Torej kot vidimo sta oba vpra-

šanja odprta in tudi težko rešljiva. Pokojninska delovna doba bo najbrž ostala tako kot je doslej, medtem ko se za beneficirano delovno dobo za delavce tekstilne industrije zadeva še proučuje. V kolikor bodo organizacije združenega dela sprejele sporazum, da se beneficirana delovna doba prizna tekstilnim delavcem na nekaterih delovnih mestih, bodo seveda morale najti tudi sredstva za dopolnilno plačevanje socialnega prispevka.

Nova strojna oprema

V zadnjem času je prišlo v podjetje več strojne opreme, katera je bila v glavnem naročena že v lanskem letu. Tu pa tam se postavljajo vprašanja ali je pametno, da je ta oprema v tem času, ko je na tržišču kriza in kako bo ta oprema koriščena

uspelo prilagoditi naš obstoječi asortiman, da bo možno snovati predvsem vezne osnove na angleškem snovalu in pa vsaj del zankastih osnov z dvojno prejo, kjer vzorec snovanja ne bo preveč pester. Močno računamo tudi na uvedbo lahkega metražne-

Pred kratkim je pričel obratovati nov moderni snovalni stroj

ter kakšen pomen ima za naš asortiman. O teh vprašanjih je bilo že veliko povedanega, ko so samoupravni organi potrjevali nakup posameznih strojev večkrat pa so bili objavljeni članki v našem Tekstilcu in Informatorju, kateri so obravnavali to tematiko, vendar je videti, da se ne čita dovolj, zato želimo še enkrat na kratko opisati to problematiko.

Nabava angleškega snovala in škrobilnega stroja je bila pogojena predvsem z novim asortimanom, katerega smo že pred leti začeli uvajati v naš proizvodni program, to so brisače iz enojne preje in metražni frotir iz enojne preje v zankasti osnovi ter pleteni frotir. Prva odločitev za ta program je padla, ko smo morali naročiti novo snovalo, ker z novimi tkalskimi stroji ni bilo pri snovanju zadosti kapacitete. Odločili smo se za angleško snovalo, katero nam omogoča uvedbo novega frotirja z enojno prejo v zankasti osnovi. Seveda brez škrobilnega stroja snovalo nismo mogli zadosti izkoriščati. Z montažo tega bo koriščenje angleškega snovala dosti večje, seveda zopet odvisno, v kakšni količini bo zasledba novega asortimana v naši proizvodnji in koliko nam bo

ga velur frotirja, kakršnega izdeluje nemška firma Egerija. Pri tej kvaliteti frotirja je nestrižena stran iz enojne preje, v zankah strižena stran (velur) pa iz dvojne preje. Ta kvaliteta frotirja je na nemškem tržišču vodilna za frotir plašče in jo bomo morali tudi mi čimprej osvojiti, če bomo hoteli še naprej sodelovati z Egerijo in tudi sami dobro prodajati. Drugi razlog za uvedbo angleškega snovala in škrobilnega stroja pa je kvaliteta snovanja na angleškem snovalu neprimerno boljša kot na našem snovalu. Tudi produktivnost angleškega snovala je nekajkrat večja kot na našem. S tem nam bo tudi omogočeno dvoizmensko delo na snovanju. Kako pravilna je bila takratna odločitev, nam to potrjuje prodaja color brisač, katere so kljub krizi zelo iskane tako na domačem trgu kot tudi v izvozu, vendar nam možnosti do sedaj niso omogočale večjih količin. Omeniti moramo tudi to, da imamo usluge škrobiljenja v TOSAMI zagotovljene samo za prvo polovico letošnjega leta, naprej pa bodo škrobilni stroj koristili za sebe. Z montažo škrobilnega stroja in novih listov v tkalnici bo izdelava tega asortimana v veliki meri po-

Ali bo spremenjen zakon o pokojninskem zavarovanju?

Delegat zbora združenega dela je na seji Skupščine SRS dne 11. 6. 1975 zastavil vprašanje kaj je z beneficirano delovno dobo in spremembami zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Na vprašanje delegata je odgovoril pomočnik republiškega sekretarja za delo tov. Franc Breclj. Odgovor je bil naslednji: Pogoji za pridobitev pokojnine so za vso Jugoslavijo enotno urejeni z zveznim zakonom. Po teh pogojih pridobi zavarovanec pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 60 let, zavarovanka pa 55 let in pokojninsko dobo 20 let. Če pa zavarovanec še nima 20 let pokojninske dobe, pač pa jo ima najmanj 15 let, pridobi pravico do starostne pokojnine, ko dopolni starost 65 let, zavarovanka pa

60 let. Zavarovanec ali zavarovanka pridobi pravico do starostne pokojnine tudi ko dopolni 40 oziroma 35 let pokojninske dobe, ne glede na starost.

V dosedanjih razpravah ob usklajevanju zveznega in republiškega zakona z ustavo (rok za uskladitev zveznega zakona potече konec leta 1976, za republiški zakon pa konec leta 1977) še ni bilo predlagano, da bi omejili pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Celo nasprotno — izražena so stališča, naj bi pokojninski sistem spodbujal delovne ljudi, da čimdlje ostajajo v delovnem razmerju.

Delovne ljudi pa morda tudi zanima kaj je z beneficiranim stažem v tekstilni industriji. Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja doslej ni

večana, seveda z istočasno rešitvijo kapacitet barvanja in sušenja metražnega frotirja. Ker nam pa trenutna situacija ne omogoča gradnje nove oplemenitilnice, bomo začasno rešili ta problem s tem, da se nabavi še en »haspek«, sušenje pa imamo dogovorjeno v tovarni Dekorativnih tkanin v Ljubljani.

Druga smer asortimana pa je velur frotir, predelan v kopalne plašče. Tudi ta smer se nam je močno uveljavila in zaenkrat še nismo v stanju v celoti zagotoviti potrebnih količin. Posebno ozko grlo je bil strižni stroj, kateri je obratoval kar 24 ur na dan in bi v primeru večje okvare v zelo nerodnem položaju, ker ne bi mogli realizirati pogodb za izvoz.

V ta namen je bil nabavljen nov stroj, kateri nam bo omogočal striženje v zadostnih količinah tudi v perspektivi in ker je tehnično zelo izpopolnjen, bo tudi kvaliteta striženja boljša.

Za povečanje kapacitet konfekcije frotirja smo v letošnjem letu že dobili del strojne opre-

me, dodatno pa je potrjenih še nekaj konfekcijskih strojev in 2 likalni preši, računajoč s tem na cca 6 % povečavo kapacitet.

Glede na veliko število strojev, kateri uporabljajo komprimirani zrak, je nabavljen tudi nov kompresor s 15 atm, kateri bo služil za celotno podjetje. Brez tega strižni stroj in škrobilni stroj nebi mogla obratovati.

Obrat šivalnica dobi od firme MENSCHNER stroj za rezanje brisač po dolžini tako, da bo dokončno odpadlo naporno ročno delo. Pri firmi SCHMALLE pa je naročen stroj za striženje brisač po širini. Tudi s tem strojem bomo olajšali delo, ker danes strižemo ročno s škarjami.

V mesecu septembru in oktobru pa dobimo od firme SAURER 18 brezčolničnih stavev. Ti stroji nam bodo omogočili zmanjšanje nočnega dela, poleg tega pa bomo pridobili na kvaliteti tkanja, ker bomo izločili iz proizvodnje stare Thielejeve stroje.

J. M.

Nove naprave v enoti energetike in vzdrževanja

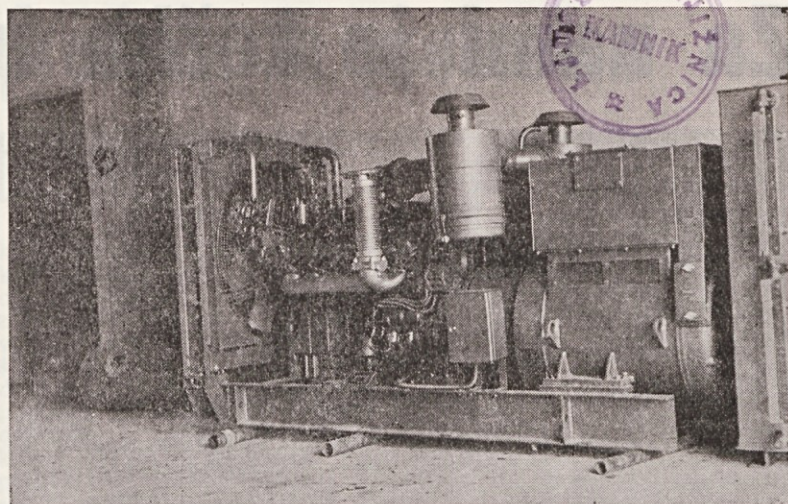
V delovno enoto energetika in vzdrževanje smo dobili v zadnjem času dve pomembni novi napravi, kateri sta ključnega pomena za nemoteno obratovanje celotne proizvodnje, to je večjo kompresorsko postajo in dizel električni agregat.

Kompresorsko postajo nam je dobavil Trudbenik iz Doboja. Naprava je že montirana ter že obskrbuje s komprimiranim zrakom zahtevne stroje v šivalnici, kjer nam je dosedanji nekonstantni tlak povzročal največje težave. Zahteva po kvalitetnem pnevmatskem mediju sta nam narekovala tudi dva nova stroja, ki se pravkar montirata, to je: strižni in škrobilni, ki imata zahtevno pnevmatiko, za kar pa stari kompresor ne bi ustrezal. Velik potrošnik zraka je tudi barvarna, kjer imamo zdaj montiranih več manjših kompresorjev, kateri so zahtevali pogosta popravila ter stalno zalogo rezervnih delov za različne tipe.

V konfekciji svile so postavili tudi drugi Adlerjev zvezda stroj za izdelavo kravat, ki ima večino delovnih gibov s pnevmatskim pogonom, ker obstoječi kompresor komajda še zmore in je na njem pričakovati pogostejše okvare vsled preobremenjenosti.

Postopoma bo dograjena celotna nova pnevmatska razvodna mreža, katera bo napajana z nove kompresorske postaje poleg kotlovnice.

Celotna naprava je sestavljena iz treh dvostopenskih blokov in tlačni posode. Delovni tlak je 15 atmosfer, kapaciteta pa 2000 l/min. S to napravo imamo zadovoljene potrebe po komprimiranem zraku tudi za daljše prihodnje obdobje. Z večjo rezervno smo računali zato, ker vemo, da nam prav pnevmatika omogoča ceneno avtomatizacijo delovnih gibov in jo vedno pogosteje srečujemo na vseh novih strojih. Ker pa je kompre-

Za primer redukcije bo proizvajal elektriko nov 250 kW agregat

sor osnova v pnevmatiki smo s to napravo veliko pridobili.

Ladjedelnica Uljanik iz Pule pa nam je dobavila dizel električni agregat moči 250 KVA s katerim bomo pokrivali redukcije električnega toka. Agregat je opremljen s posebnim dvotaktnim dizel motorjem firme General Motors ter z opremo za avtomatski pogon in za paralelno delovanje z omrežjem. Celotna naprava prevzema ob izpadu električne napetosti obremenitev že v nekaj sekundah, maksimalno obremenitev pa prevzame v devetih sekundah. V pri-

meru delne redukcije pa bo možno paralelno delovanje z omrežjem DES-a. Ker je inštalirana moč v tovarni precej večja od zmogljivosti agregata, bo potrebno izdelati in določiti posebne režime dela v proizvodnji v času obratovanja agregata.

Potrebno bo tudi poskrbeti za dopolnilno izobrazbo strojnikov, katerim bodo v upravljanje zapupane drage naprave, s primerno organizacijo dela pa zagotoviti, da bo ustrezni kader na razpolago vedno ob pravem času.

N. I.

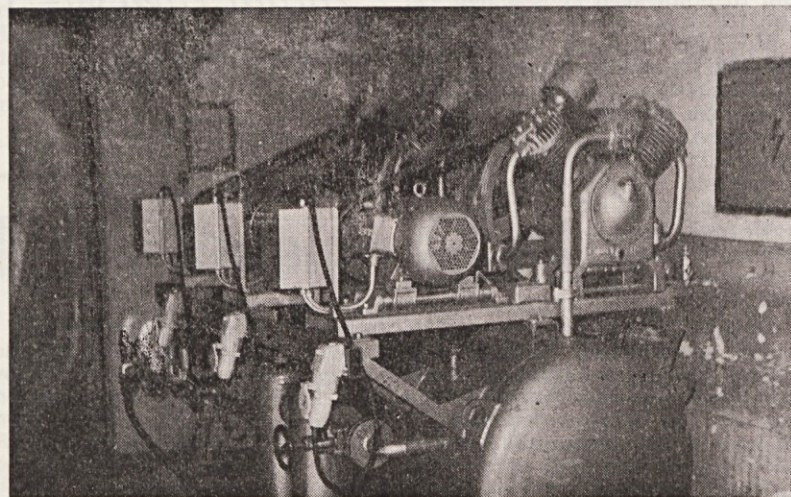
V javni razpravi sporazum zdravstvenega varstva

V mesecu maju je bil dan v javno razpravo samoupravni sporazum iz področja zdravstvenega varstva. Delegati občinskih interesnih skupnosti za zdravstveno varstvo so razpravljali in predlagali določene ukrepe s področja zdravstvenega varstva. Na zadnji seji izvršnega odbora samoupravne interesne skupnosti za zdravstveno varstvo in seje zbora uporabnikov je bila dana kritična ocena o dokaj visokem procentu odsotnosti z dela zavarovancev zaradi bolniškega staleža. V zvezi s to problematiko, naj bi delovni ljudje bolj racionalno trošili ta sredstva, saj so vendar naša skupna last in ni prav, da jih eni izkoriščajo na škodo drugih.

Osnutki samoupravnih sporazumov o varstvu in obsegu pravic iz neposrednega zdravstvenega varstva, samoupravni sporazum o enotnem najmanjšem obsegu denarnih nadomestil in povračil, sporazum o opredelitvi osnov za nadomestilo osebnega dohodka in o načinu vsklajevanja nadomestila osebnega dohodka z dejanskim gibanjem sebnega dohodka v SRS, statut občinske regionalne in republiške zdravstvene skupnosti in sporazum o prispevkih uporabnikov zdravstvenega varstva k stroškom za posamezne oblike zdravstvenega varstva in o oblikah zdravstvenega varstva za katere zdravstvena skupnost krije stroške le deloma, so objavljeni za javno razpravo. Nakazani samoupravni sporazumi so torej

dani v javno razpravo in posegajo v osnovno pravico zavarovancev zdravstvenega področja. Seveda je razumljivo, da je od nas zavarovancev odvisno koliko in kakšen bo naš prispevek za zdravstveno varstvo, kako si bomo uveljavljali pravice in kako te pravice finansirali. Zavedati se moramo tega, da si lahko uveljavljamo le toliko pravic, kolikor smo jih plačali. Naj opozorimo še to, da je dan v javno razpravo tudi 5-letni program razvoja ljubljanske regije. Ta program obsega naloge zdravstvenega varstva, izhodišča za kakovostni razvoj zdravstva in zdravstvene dejavnosti, načrtovanje graditve zdravstvenih zmogljivosti, načrt usposabljanja zdravstvenih kadrov ter pravico in dolžnost udeležencev programa. Gradivo o razvoju zdravstvenega varstva za 5-letno obdobje je zelo zanimivo in prav bi bilo, da po dopustih sindikati in samoupravni organi organizirajo javno razpravo s tega področja, posebno če izhajamo, da morajo o svojih pravicah in obveznostih neposredno odločati delovni ljudje, potem je prav, in obveza sindikata, da se v prvi vrsti zavzema, da po TOZD organizira javno razpravo. Tako bi delovni ljudje izrazili svoje želje in hotenja in doprinesli svoj delež k oblikovanju naših skupnih socialnih in zdravstvenih potreb. O vsebini tega gradiva pa bomo obširneje poročali v našem glasilu ali Informatorju.

A. K.

Nov kompresor bo dovajal stisnjen zrak za proizvodne potrebe

Za nami je težka in odgovorna naloga

Vodstveni delavci na seminarju o varstvu pri delu

Zadostili smo zahtevam zakona o varstvu pri delu tako, da smo opravili preizkus znanja varstva pri delu vseh vodstvenih delavcev, to je tehnikov in inženirjev, mojstrov in delavcev enote vzdrževanja in energetike, šivalnice in konfekcije frotirja. V prvih vrsticah tega članka naj gre priznanje vsem delavkam in delavcem, ki so se trudili, da so ta preizkus z uspehom opravili. Graja pa naj gre tistim, to so sicer posamezniki, ki so to zakonsko obveznost vzeli neresno. Obvezen preizkus bo moral opraviti vsak delavec že ob nastopu dela, kakor tudi vsaki drugi premestitvi, to je nalogi se ne bo mogel noben izogniti, ker je delavski svet sprejel sklep, da se omogoči vsakemu 3-kratno ponavljanje, če pa tudi tretjič ne opravi preizkusa je s tem

storil hujšo kršitev delovnih obveznosti in se postopa po samoupravnem sporazumu. Kdor pa želi ta preizkus opraviti pri De-savski univerzi pa bo moral nositi stroške sam.

Delavski svet delovne organizacije je tudi izrekel priznanje komisiji, ki je opravila to odgovorno nalogo. Komisija je delala brez predaha 6 mesecev, tako da so se člani vsak teden po 4 ure po delovnem času sestali na seji. Strokovna komisija je obravnavala normative, ki so jih predložili strokovni delavci delovnih enot. To gradivo je avtor zagovarjal pred komisijo. Če je bilo gradivo pomanjkljivo, ga je moral dopolniti. Ko je bilo gradivo strokovno ocenjeno, je komisija istega prevzela in posredovala delavcem v obliki skript, da so se na podlagi tega pripra-

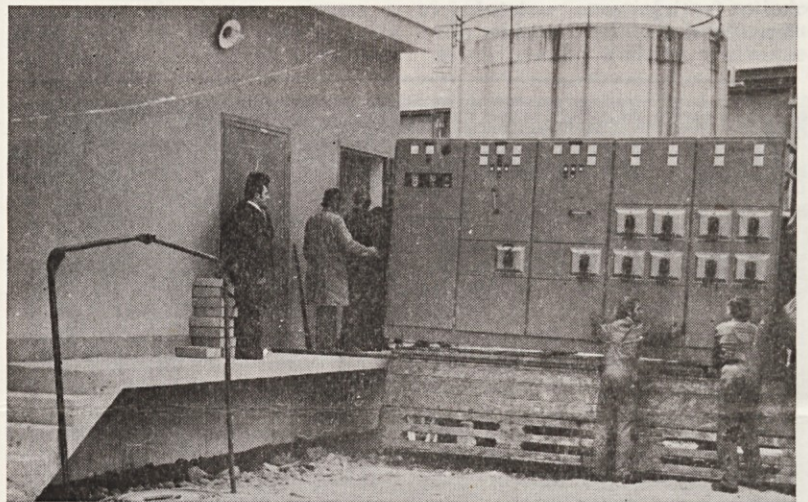
vili za preizkus znanja.

Preizkus znanja varstva pri delu za delovna mesta v navedenih enotah je stalo delovno organizacijo 19.452,— din, poleg stroškov matric, papirja in potrdil o preizkusu znanja iz varstva pri delu. V tem podatku je zajeto avtorsko gradivo, predavanja in delo strokovne komisije.

Nekateri delavci, ki so se morda premalo pripravili za preizkus ali zadeve niso vzeli dovolj resno, bodo imeli možnost, da to opravijo po dopustih. Tisti delavci, ki so odgovorili na manj kot 60 % vprašanj, preizkusa niso opravili. Bilo je tudi precej odsotnosti zaradi bolniške in dopustov. Tudi za te delavce, bo možnost opraviti preiz-

kus po dopustih. Vsak delavec bo dobil lično potrdilo, ki velja za 2 leti in se po potrebi podaljšuje. Potrdila so že izpisana in bodo razdeljena vsem, ko so preizkus opravili. S tem, da je opravljen preizkus znanja varstva pri delu ni rečeno, da zdaj vse vemo. Nenehno moramo, kot tudi zakon pravi, izpolnjevati znanje varstva pri delu, ker le tako lahko prispevamo k večji varnosti in manjšim obolenjem, kar je v korist delovnemu človeku in delovni organizaciji kot celoti.

Skripte, ki so jih delavci dobili naj ne vržejo in jih večkrat preberejo. Zakon o varstvu pri delu pravi, da je za varstvo pri delu odgovoren v prvi vrsti vsak delavec.

Povečana proizvodnja zahteva več energije, kar nam bo omogočil nov transformator

Naš bolniški stalež

Delegati občinske samoupravne interesne skupnosti za zdravstveno zavarovanje delavcev so razpravljali o bolniškem staležu v organizacijah združenega dela na območju občine Kamnik. Podatki strokovnih služb kažejo na nenehen porast bolniškega staleža. Večina zavarovancev koristi pravico zdravstvenega varstva res takrat, kadar so potrebni ni pa malo takih, ki te pravice zlorablajo. Nekateri so celo nepotrpežljivi in mislijo, da so tablete in zdravnik vsemogočni dejavnik za človeško zdravje. Temu pa ni tako. Prvi faktor človeškega zdravja je človek sam.

So tudi primeri, ko si posamezniki na račun zdravstvenega varstva zdravijo mačka, lenobo, itd. Neredko se sliši v avtobusu, gostilni in pri podobnih razgovorih, ko delavec pravi da se je sprl z mojstrom, da ni v dobrih odnosih v enoti ter da gre k zdravniku, da bo dobil bolniški stalež. To se pravi, da delavec že v naprej ve, ko ga še zdravnik videl ni, da bo dobil bolniški stalež. Morda kot zavarovanci nismo dovolj poučeni,

kdo pravzaprav ustvarja sredstva, ki so namenjena v ta namen. Ta sredstva so last nas vseh in velikokrat zaradi neracionalnega koriščenja pravic zdravstvenega varstva narašča potrošnja teh denarnih sredstev iz leta v leto.

Tudi v naši delovni organizaciji bi morali večkrat o temu razpravljati in vplivati na delovne ljudi, da bi bilo čim manj bolniških izostankov. Napram tistim delavcem, ki kakorkoli zlorablajo to pravico in niso redki primeri, ko delavci v bolniškem staležu doma delajo, bi morali odločno ukrepati. Po podatkih je bil v letu 1974 vsak delavec Svilanita vsaj enkrat v bolniškem staležu. Zaradi bolniških izostankov je bilo v letu 1974 izgubljenih 17.360 koledarskih dni. Če dneve spremenimo v leta, dobimo 48 let. To pomeni, da bi en kvalificiran delavec s povprečnim mesečnim dohodkom 3.200 din v 48 letih dosegel znesek 1.843.200 din, kolikor znašajo bolniški staleži v enem letu v Svilanitu.

Največ bolniškega staleža je bilo zaradi obolenja dihal, nekaj zaradi družinskih članov, nato

zaradi obolenja gibal, potem izven obratne nezgode, obolenja prebavil, medtem ko je bila odsotnost z dela zaradi drugih bolezni mnogo manjša.

Podatki za 1. polletje t. l. kažejo, da je bilo v TOZD frotir zaradi bolniškega staleža do 30 dni izgubljenih 4.250 delovnih dni in bolniškega staleža nad 30 dni 1601 dni.

V TOZD Svila je bilo zaradi bolniškega staleža do 30 dni izgubljenih 492 delovnih dni, nad 30 dni pa 167 dni.

Iz strokovnih služb je bilo do 30 dni bolniškega staleža izgubljenih 352 dni, nad 30 dni bolniške pa 355 dni.

V prvi polovici tega leta je bilo torej zaradi bolniškega staleža izgubljenih 7.217 delovnih dni.

Delegati skupnosti zdravstvenega zavarovanja so sprejeli sklep, da naj vse delovne organizacije v občini Kamnik razpravljajo o razlogih bolniškega staleža in da samoupravni organi v zvezi s tem tudi sprejmejo ustrezne ukrepe.

A. K.

Opravičujemo se bralcem našega glasila zaradi zaka snitve te številke, ker mi osebe, ki so bile zadolžene niso izročile prispevkov.

Urednik

Novi cestno-prometni predpisi in prometna varnost VIII.

Prednost, vsi bi imeli radi prednost na križiščih. Toda žal, prednost je voznikom odmerjena po določenih pravilih. Ta pa bodo danes predmet razprave v našem sestavku.

Najprej osnovno pravilo: voznik, ki s stranske ceste prihaja z vozilom na cesto, za katero je s prometnim znakom označeno, da ima prednost, mora pustiti mimo vsa vozila, ki vozijo po tej cesti. Stranske ceste so označene z mednarodnimi prometnimi znaki, ki so vsem dobro znani: »Križišče s prednostno cesto« in znak »ustavi«. Pri tem opozarjamo že na novi prometni znak STOP, ki je osmerokotne oblike in ga bomo vse pogosteje srečavali na naših cestah.

Naslednje prometno pravilo prednosti: na križišču ali pri srečanju z drugim vozilom mo-

ra voznik pustiti mimo vozilo, ki prihaja z njegove desne strani. To pa ne velja za vozila, ki vozijo po tirih, ker imajo na takih križiščih, to je na križiščih enakovrednih cest vedno prednost, naj prihajajo z leve ali z desne smeri. To je, kot vidimo, majhna izjema od tako imenovanega desnega pravila prednosti. Desno pravilo prednosti velja tudi na enakovrednih cestah na primer dveh ali več prednostih, kot tudi dveh ali več neprednostnih stranskih cest, ki so, čeprav stranske, vendar v medsebojnem odnosu enakovredne.

Gremo naprej: voznik, ki na križišču zavija z vozilom na levo mora pustiti mimo vozila, ki prihajajo iz nasprotne smeri in na križišču spreminjajo svoje smeri ali zavijajo na desno, razen če ni s postavljenim prometnim znakom drugače določeno. To je jasno. Vendar nekaterim vozni-

kom ni popolnoma jasno, kje na križišču se morajo ustaviti, ko odstopajo prednost nasproti vozečim. V takem primeru morajo vozniki zapeljati na samo križišče proti sredini, toliko naprej, da niso v napoto tistim, ki jim prihajajo nasproti. Tako so morda napravili čakalni prostor še komu za njimi, da lahko tudi ti prevozijo križišče, ko ni več nasprotnih vozil ali ob izpraznitveni fazi spremembe smeri vožnje.

Mnogi vozniki, ki vozijo naravnost ali na desno skozi križišče in seveda imajo prednost pred levimi v križišču čakajočimi zavijalci vozijo skozi križišče tudi še tedaj ko ne bi smeli več, ko bi se morali zaradi rumene luči na semaforu ustaviti pred križiščem. Kaj so s tem povzročili? Zadrževali so na križišču tiste, ki bi morali že pred njimi izprazniti križišče.

In še spoštovanje kolesarjev

na križišču. To zagotavlja pravilo, ki pravi: »Voznik, ki pri zavijanju z vozilom seka kolesarsko stezo mora pustiti mimo kolesa in druga vozila, ki vozijo po kolesarski stezi«.

KAZNI:

— Z denarno kaznijo od 100 do 500 din ali z zapornom do 30 dni se kaznuje voznik, ki v nasprotju z omenjenimi pravili izsiljuje prednost vožnje.

— Voznikom motornih vozil, ki so s prekrškom povzročili neposredno nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometno nezgodo se sme izreči tudi varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za čas od 30 dni od 6 mesecev.

Marjan Metljak

XIII. Tekstiliada v Zagrebu

Podjetje »NIK« Zagreb je ob svoji 30. obletnici obstoja organiziralo 13. tekstiliado vseh tekstilcev naše države. Na tem turnirju je sodelovalo 103 podjetij, to je preko 3000 tekmovalcev.

Tudi naše podjetje se je odzvalo vabilu na to tekmovanje in sicer v štirih panogah: streljanje ženske in moški, v kegljanju in rokometu.

Med 44 sodelujočimi strelskimi ekipami za ženske, so naše strelke dosegle 6. mesto, med 87 ekipami moških strelcev, so naši prav tako dosegli 6. mesto, kar je res lep uspeh. Tudi kegljači niso bili slabi, saj so med 54 ekipami dosegli 7. mesto in se tako kar »dobro odrezali«.

Le z rokometiški ni šlo vse v redu. Zaradi nesporazuma niso prišli pravočasno na zborna mesta ter jih zaradi slabe organizacije organizatorja kasneje tudi niso pustili igrati. Upajmo, da bodo na naslednji tekstiliadi boljše zastopali našo delovno organizacijo.

P. L.

ker je delal v TOZD frotir v delovni enoti tkalnice frotirja. Pravi, da ne bi rad pozabil na slovenski jezik, kajti v Titogradu je zelo malo Slovencev in le redkokdaj pride s katerim skupaj. S pismom pozdravlja vse delavce tkalnice frotirja in jim želi mnogo delovnih uspehov.

Tov. Rogač vaše pismo sem z veseljem prejel in želim, da se še kdaj oglasite tudi s kakšnim članom za naše glasilo.

A. K.

Število rojstev v Kamniku na prvem mestu

Iz podatkov strokovne službe skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev je razvidno, da je po rojstvu novorojenčkov Kamnik v ljubljanski regiji na prvem mestu. Veliko število rojstev pa je tudi v občini Vrhnika in Logatec. Nizka rodnost je ugotovljena v občinah Trbovlje, Hrašnik in Ribnica. Po splošnih podatkih pa je rodnost iz leta v leto manjša. V občini Kamnik je na 1.000 prebivalcev 19,22 % novorojenčkov. Naravni prirastek je 10,50 %, medtem ko je na primer v občini Trbovlje samo 1,03 % na 1.000 prebivalcev. Umrljivost novorojenčkov v ljubljanski regiji t. j. v 18 občinah, je 20 na 1.000 živo rojenih. To je najnižje stanje v zadnjih letih, vendar je to stanje močno spremenljivo. Zanimivi so morda tudi podatki o starosti občanov v občini Kamnik. Od 0 do 6 let je 2.801 otrok; od 7 do 14 let je 3.203 otrok; od 15 do 18 let je 1.780 ljudi, od 19 do 59 let je 12.186 ljudi in nad 60 let 2.975 ljudi.

A. K.

IZDELKI SVILANIT

Sretao sam mnogo ljudi, mnogo sveta,
Vagao sam njihov ukus k'o esteta,
Is kravatom iz Kamnika ko je bilo,
Lepim sam ga i mudrim procenio.

A kako i ne bi
Najlepšu kravatu imao je na sebi.

I maneken bi mogao biti
Takve kravate samo »Svilanit« može šiti.

Kravatu njegovu nosim godišnja doba tri,
A kad dodje leto i od vrućine mozak vri

Moru i svežini hitim među kupaće,

Nosim peškire i frotir ogrtače.
I uvek zadovoljan, uvek fit

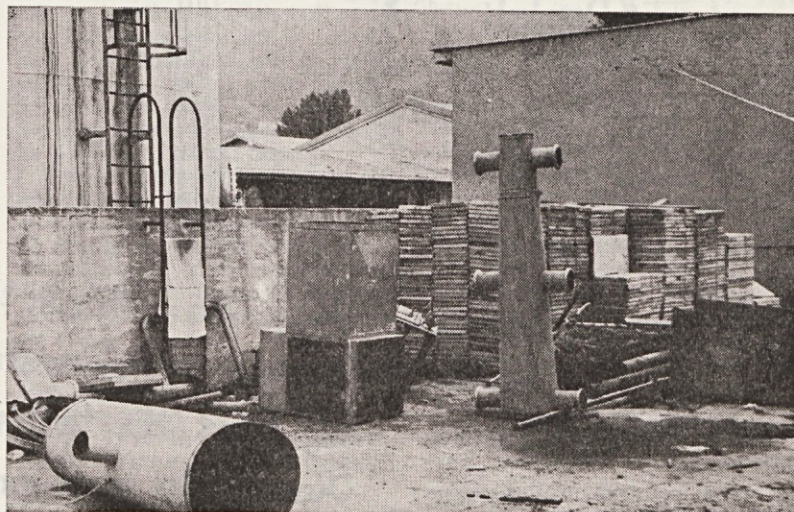
Kraj mene su proizvodi »Svilanit«.

Koristim priliku, da »Svilanitu« zaželim nove proizvodne i komercijalne uspehe, dalju poslovno afirmaciju i ekspanziju na tržištu.

Vama, družo direktore, želim mnogo uspeha u društvenom, poslovnom i ličnom životu i molim vas, da zajedno s vašim cenjenim saradnicima primite moj prijateljski pozdrav i izraze poštovanja.

DRAGAN KOSTIĆ, dipl. oec.
Bulevar Maršala Tita 52
16000 LESKOVAC

Dopisujte v naše glasilo

Skrbeti moramo tudi za red na dvorišču

Pismo vojaka

Veliko fantov je šlo že iz Svilanita na odsluženje vojaškega roka, vendar se doslej niti eden ni spomnil na delovno organizacijo. S pismom se je obrnil na urednika tov. Rogač Karlo s prošnjo, da bi mu pošiljali Kamniški tekstilec. Med drugim piše, da je na odsluženju vojaškega roka v Titogradu. Želi imeti stike z delovno organizacijo,

KADROVSKE VESTI

Sprejeti na delo:

Černjavič Gertrud v DE 10
 Ilmič Asima v DE 10
 Radosavljevič Biserka v DE 10
 Resnik Frančiška v DE 10
 Zamljen Alojzija v DE 13
 Kuhar Ivanka v DE 13
 Novak Franc v DE 13
 Koprivnikar Marjan v DE 15
 Petaci Branko v DE 20
 Žeboc Branka v DE 30 — ko-
 mercialna služba
 Matjaž Klemen v DE 30 — ko-
 mercialna služba
 Zamljen Stanko v DE 30 — ko-
 mercialna služba.

Odhod delavcev iz delovne orga- nizacije:

Čerjavič Gertrud iz DE 10 —
 med poizkusno dobo
 Vidic Frančiška iz DE 10 — upo-
 kojitev
 Ficko Zora iz DE 10 — lastna
 odpoved
 Zupančič Janja iz DE 13 — last-
 na odpoved
 Požek Ana iz DE 13 — samo-
 voljno
 Kermavner Drago iz DE 13 —
 samovoljno
 Duraković Suad iz DE 13 — sa-
 movoljno

Husaj Iso iz DE 13 — samovolj-
 no
 Rogač Karel iz DE 13 — odhod
 v JLA
 Šmidovnik Marija iz DE 13 —
 upokojitev
 Brelih Slavko iz DE 15 — sa-
 movoljno
 Petaci Branko iz DE 20 — od-
 hod v JLA
 Hribar Majda iz DE 30 — sa-
 movoljno
 Mavrin Majda iz DE 41 — spo-
 razumno.

Poroke:

Kadunc Janez, Lanišek Jožica

por. Golob, Podbregar Cveto,
 Vučenović Bojana por. Dimc,
 Markovič Nadja por. Misja.

Novoporočnim želimo na no-
 vi življenjski poti mnogo skup-
 ne sreče in zadovoljstva.

Rodili so se:

Zdovc Faniki — hči
 Kvas Mariji — sin
 Starovasnik Mihaeli — hči
 Slapnik Mariji — hči

Mamicam čestitamo k srečne-
 mu dogodku, otročičkom pa že-
 limo mnogo zdravja in dobrega
 počutja.

Nesreče:

Klemen Marija iz DE 13 — ob-
 ratna nezgoda
 Korošec Marija iz DE 13 — na
 poti iz dela
 Virijant Marija iz DE 13 — ob-
 ratna nezgoda
 Rokavec Marjan iz DE 13 — ob-
 ratna nezgoda
 Pregl Miha iz DE 20 — na poti
 na delo
 Osolin Marija iz DE 13 — ob-
 ratna nezgoda.

REŠITEV NAGRADNE KRIZANKE

Za nagradno križanko objav-
 ljeno v prejšnji številki Kam-
 niškega tekstilca je prispelo 18
 rešitev. Zreb je izbral naslednje:

1. nagrada — Martinc Francka
 iz gosp. fin. službe,
2. nagrada — Pregl Miha iz del-
 enota pomožnih obratov in
 energetike
3. nagrada — Ambrož Marija iz
 delovne skupnosti skup. služb.

J. S.

Janez: Kaj pa tehtáš?

Ignac: Pravice in dolžnosti

Janez: Saj vidiš, da tehtnica ni v ravnotežju

Ignac: Kaj mi to mar, pravice so moje
 dolžnosti naj imajo drugi!

KAVA

KAVA

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«
 GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI
 TOVARNE »SVILANIT« KAMNIK
 UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
 ODGOVORNI UREDNIK
 KONDA ALOJZ
 NAKLADA: 700 IZVODOV
 TISK: »PAPIRKONFEKCIJA« KRŠKO